Eduskunnan talousvaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS 79/2025 vp. – VASTINE TALOUSVALIOKUNNALLE ANNETTUIHIN ASIANTUNTIJALAUSUNTOIHIN

Työ- ja elinkeinoministeriön puolesta esitän otsikkoasiassa kunnioittavasti seuraavan.

Vastine koskee seuraavia valiokunnan ministeriön käyttöön 8.10.2025 toimittamia asiantuntijalausuntoja:

- Elinkeinoelämän keskusliitto (*EK*) 6.10.2025 – jäljempänä kohta 1
- Finanssiala ry (*Finanssiala*) 7.10.2025 – jäljempänä kohta 4
- Keskuskauppakamari (*KKK*) 7.10.2025 – jäljempänä kohta 3
- Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) – jäljempänä kohta 1
- Suomen Tilintarkastajat ry (*ST*) 6.10.2025 – jäljempänä kohta 2
- Suomen Yrittäjät (*SY*) 7.10.2025 – jäljempänä kohta 1
- Verohallinto 7.10.2025 – jäljempänä kohta 1

1. Esitystä yleisesti kannattavat lausunnot

Lausunnonantajista kaikki suhtautuvat hallituksen esityksen ehdotuksiin myönteisesti. Koska *EK*, *PRH*, *SY* ja *Verohallinto* eivät myöskään esitä oma-aloitteisia muutos- tai täydennysehdotuksia, niiden lausuntoja ei käsitellä lähemmin.

2. Suomen Tilintarkastajien esitys säännösehdotuksen sanamuodon tarkentamisesta

ST esittää tarkennusta ehdotettuun lakitekstiin siten, jotta sen sisältämästä kirjanpitolain 3 lukua koskevasta viittauksesta ilmensi sen tarkoittavan nimenomaan mainitun luvun säännöksiä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimisestä ja julkistamisesta. Lausunnonantajan mukaan hallituksen esityksen sisällön ”ymmärtäminen saattaa olla lukijalle vain lakia lukemalla hieman työlästä”.

TEM-vastine

- **Kannanotto:** Katsomme, ettei ST:n lausunto annan aihetta tarkistaa hallituksen esityksen mukaista säännösehdotusta, sillä sen mukainen viittaus kirjanpitolain 3 lukuun ilman ST:n ehdottamaa lisäystä kattaa yksiselitteisesti nekin mainitun luvun säännökset, joihin ST kiinnittää huomiota.
- Hallituksen esityksen mukaisella yleisellä viittauksella kirjanpitolain 3 lukuun myös vältetään riski siitä, että uutta säännöstä tulkittaisiin vastakohtaispäätelmänä siitä, ettei mainittua lukua olisi tarpeen noudattaa muuten kuin ST:n erikseen nimettäväksi ehdottamien säännösten osalta.

3. Keskuskauppakamarin ehdotus valiokuntamietinnön perusteluihin sisällytettävästä toteamuksesta

KKK:lla ei ole huomauttamista hallituksen esityksen säännösehdotuksesta. Toisaalta lausunnossa (sivu 2) kiinnitetään huomiota kestävyysraportointivelvollisiin kuulumattomien yritysten vapaaehtoisiin vastuullisuuskatsauksiin, jotka eivät kuulu kirjanpitolain 7 luvun kestävyysraportointivelvoitteiden piiriin. KKK ehdottaa, että tällaisten vapaaehtoisten katsausten osalta valiokuntamietintöön sisällytettäisiin selventävä toteamus, jonka mukaan vapaaehtoinen katsaus – toisin kuin lakiperusteinen kestävyysraportti – ei aikaansaa osakeyhtiön tai osuuskunnan hallitukselle erityisiä velvoitteita. Vaikkei lausunnossa erikseen nimetä KKK:n tarkoittamia velvoitteita, niillä tarkoitettaneen osakeyhtiölain (624/2006, OYL) 6 luvun 16a–16f §:n ja osuuskuntalain (421/2013, OKL) 6 luvun 16a–16f §:n mukaisia velvoitteita hallitukselle tai sen tarkastusvaliokunnalle kestävyysraportin laadintaan ja käsittelyyn liittyen.

TEM-vastine

- Toteamme, että niin OYL 6 luvun 16a §:n 1 momentin kuin OKL 6 luvun 16a §:n 1 momentin sanamuodosta ilmenee selvästi, että kummankin lain 6 luvun 16a–16f §:n soveltamisala rajautuu ”*kirjanpitolain 7 luvussa tarkoitet[tuun] kestävyysseikkoja koskeva[an] raportoin[tiin]*”; kyse ei siten ole vapaaehtoisesti laadittavista vastuullisuuskatsauksista.
- Lisäksi mainitut säännökset osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa eivät koske kaikkia osakeyhtiöitä ja osuuskuntia vaan yksinomaan ”*yleisen edun kannalta merkittäviä*” osakeyhtiöitä ja osuuskuntia, jotka ovat pörssilistattuja yrityksiä taikka harjoittavat luottolaitos- tai vakuutustoimintaa.[1] Näin ollen pidämme sangen marginaalisena riskiä väärästä laintulkinnasta eli siitä, että vapaamuotoisen kestävyysselvityksen laativa osakeyhtiö tai osuuskunta virheellisesti katsoisi olevansa osakeyhtiölain ja osuuskuntalain kestävyysraportointiin liittyvien velvoitteiden alainen. Sinänsä KKK:n ehdottama maininta voi kuitenkin olla selventävä valiokuntamietinnön yleistä lukijakuntaa ajatellen.
- **Kannanotto:** Kannatamme KKK:n ehdottaman selventävän toteamuksen sisällyttämistä valiokuntamietinnön perusteluihin.

4. Finanssialan ehdotus hallituksen esityksen täydentämisestä viittauksella kirjanpitolain 3 luvun 1a §:n 5 momenttiin

FA kiinnittää huomiota kirjanpitolain 3 luvun voimassaolevan 1 a §:n 5 momenttiin, jonka nojalla ”*[s]uuryrityksen, pörssilistatun pienyrityksen ja pörssilistatun keskikokoisen yrityksen on esitettävä toimintakertomuksessa: 1) tiedot keskeisistä aineettomista voimavaroista sekä kuvattava niiden lisäarvoa tuottavat ominaisuudet ja se, miten yrityksen liiketoiminta perustuu niihin; 2) erillisenä ja yhtenäisenä osiona kestävyysraportoimisessa edellytetyt tiedot siten kuin 7 luvussa säädetään (kestävyysraportti).”* FA:n tulkinnan mukaan säännöksen EU-perusta on kestävyysraportointidirektiivissä ((EU) 2022/2464), joten hallituksen esityksessä säädettäväksi ehdotettu soveltamislykkäys, joka perustuu direktiiviin (EU) 2025/794, tulisi ulottaa myös siihen.

TEM-vastine

- **Kannanotto:** Pidämme oikeana FA:n lausunnossa esitettyä huomiota EU-sääntelyn sisällöstä, joten hallituksen esityksen säännösehdotusta on tarpeen täydentää. Katsomme kuitenkin, että täydennystarve koskee yksinomaan mainitun momentin 1 kohtaa aineettomista voimavaroista; sen sijaan kohdan 2 mukainen viittaus kestävyysraportointiin tulee jo katetuksi hallituksen esityksen mukaisessa ehdotuksessa (6 ja 7 mom.), jotka nimenomaisesti koskevat kestävyysraportointia. Esitämme seuraavaa muotoilua 8 momentin täydentämiseksi (lisäykset alleviivattu) ” *Sen estämättä, mitä tällä lailla muutettavan 7 luvun 22–24, 24 a, 25 ja 26 §:ssä säädetään, 3 luvun säännöksiä, **1 a §:n 5 momentin 1 kohtaa lukuunottamatta**, on noudatettava **2** momentin 2 kohdassa tarkoitetussa suuryrityksessä ja suurkonsernin emoyrityksessä ennen 1 päivänä tammikuuta 2027 alkavia tilikausia ja 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa oikeushenkilöissä ennen 1 päivänä tammikuuta 2028 alkavia tilikausia*.”

9.10.2025

Timo Kaisanlahti
johtava asiantuntija
040-5705032

[1] OYL 6 luku 16 a § 1 momentti ja OKL 6 luku 16a § 1 momentti sekä kirjanpitolaki (1336/1997) 1 luku 9 §.